

MINISZTERELNÖKSÉG
CSALÁDOKÉRT FELELŐS TÁRCA NÉLKÜLI MINISZTER

Tanulmányút az „Építsünk a múltból jövőt!” projektben

A Sóstói Múzeumfalú tehetségsegítő programja egész napos tarpai tanulmányúttal folytatódott, melyre 2022. május 11-én került sor. Reggel 7:30 órakor a Nyíregyházi Szakképzési Centrum Vásárhelyi Pál Technikumában volt a gyülekező, majd másfél órás út következett, mielőtt a csoport megérkezett a nagy történelmi múlttal rendelkező nagyközségbe. A tanulmányúton a középiskola 11 tanulója, a programban mentor szerepet betöltő pedagógusa, illetve a szervező Sóstói Múzeumfalú egy munkatársa vett részt.

Miért esett a választás éppen Tarpára? A Sóstói Múzeumfalú a beregi tájegységről egy portát mutat be, az itt álló, vályogfalú lakó- és gazdasági épületek Tarpáról kerültek áttelepítésre, s egykor két portán álltak, két család tulajdonát képezték. A lakóház két szempontból is egyedi a néprajzi gyűjteményben: a természetes építőanyagok közül csak itt figyelhető meg a kő felhasználása, illetve az a vidékünkön ritka népi építészeti jelenség, hogy a lakóház alatt pince van. A speciális építési technika a tarpai Nagy-heggyel hozható összefüggésbe, az 1860-as években itt nyitott kőbánya szolgáltatta az egykori mezőváros, ma nagyközség házainak lábazatához az építőanyagot. Mivel a hegy vulkanikus eredetű, kedvező feltételeket kínált a szőlőtermesztéshez is, amelynek vidékünkön nincsenek igazi hagyományai.

A Tarpára érkezést követően a csoport a Szőlő-hegy tanösvény kezdőpontján találkozott Barabás Ambrussal, a Szatmár-Beregi Tájvédelmi Körzet munkatársával, aki kétórás túra keretében ismertette meg a tanulókat a hegy természeti és néprajzi értékeivel, a vulkáni működés nyomaival, a védett fajokkal (haris, uhu, vipera, fekete gólya, beregi futrinka).

Mivel a településnek igen sok népi műemléke van, kiváló terep a népi építészet helyi hagyományával való ismerkedéshez. Ezért a délután folyamán az Észak-Tiszántúl egyetlen, eredeti helyén fennmaradt szárazmalmának megtekintésére került sor, amelynek matolcsi (ma: Tunyogmatolcs) párja rekonstrukcióban a Sóstói Múzeumfalú gyűjteményének része. Ezt követően a csoport egy helyi lokálpatrióta vezetésével sorra látogatta a kuruc múlt szobrok és domborművek formájában fellelhető emlékeit. S közben arra is alkalom nyílt, hogy a tanulók műemlék jellegű népi épületeket és sajátosságait megfigyelhessék, korábbi ismereteikkel, a Sóstói Múzeumfaluban látottakkal összehasonlítsák (szárazkapu, melynek helyi neve: csókos kapu, lakóházak utcai homlokzati kiképzése, bádogtető, sütőház). A sétát követően a csoport 16:00 órakor számos élménnyel gazdagodva visszaindult Nyíregyházára.

A tanulmányút a Nemzeti Tehetség Program és a Miniszterelnökség támogatásával megvalósuló, 61 órás, a tanéven átívelő foglalkozássorozathoz kapcsolódó, vállalt kiegészítő tevékenység volt. A program célja, hogy felkeltse a tanulók érdeklődését a népi építészet iránt, ismerkedjenek meg a hagyományos építőanyagok felhasználási lehetőségeivel, hagyományos technológiákkal, és a népi műemlékek megőrzésének, állagmegóvásának, védelmének aktuális kérdéseivel.

A program azonosítója: NTP-INNOV-2021-0159

A támogatás összege: 2.523.000 Ft

A program vége: 2022. június 30.

